

Stichting Brede Scholen Goirle

‘Van brede school naar integraal kindcentrum’

Augustus 2013

Inhoud

Inleiding	3-4
1. Maatschappelijke ontwikkelingen	5
2. Regievraagstuk nieuwe koers	6
3. Brede Schoollocaties in Goirle	7-8
4. Nieuwe Werkwijze	9-10
5. Periode en planning nieuwe werkwijze	11

Inleiding

Naar aanleiding van de voortgang van de brede schoolontwikkeling en de huidige ontwikkelingen binnen de beleidsterreinen onderwijs, kinderopvang en welzijn, heeft het bestuur van de Stichting Brede Scholen Goirle (SBSG) zichzelf de taak gesteld te zoeken naar een nieuwe werkwijze passend bij de huidige ontwikkelingen.

De Stichting Brede Scholen Goirle is in 2008 opgericht. De stichting heeft zich het volgende ten doel gesteld:

- *Het door middel van verdergaande samenwerking van organisaties uit het onderwijs, kinderopvang, welzijn en zorg bevorderen van de ontwikkelingskansen van kinderen en hun ouders in de gemeente Goirle;*
- *het voorkomen van onderwijsachterstanden en daarmee een bijdrage leveren aan de implementatie van het door de gemeente Goirle ontwikkelde integrale jeugdbeleid;*
- *de implementatie van het concept Brede School op meerdere locaties in de gemeente Goirle, uit te voeren in nauwe samenwerking met de onderwijs- en kinderopvangorganisaties, welzijns- en zorgvoorzieningen;*
- *het stimuleren, ontwikkelen, ondersteunen en faciliteren van activiteiten op brede scholen in Goirle;*
- *het verlenen van diensten aan de kernpartners brede school Goirle, de leerlingen, ouders en de wijk.*

Met deze doelen, sluit de SBSG aan bij het integraal welzijns- en onderwijsbeleid in Goirle, *Back to Basics; De Nieuwe Koers 2012-2015*. Het integrale beleid richt zich op het: *bevorderen van maatschappelijke participatie/vergroten van de zelfredzaamheid/ versterken van de kracht van de samenleving*. Samenwerking tussen de vier sectoren heeft in de gemeente Goirle een verschillend beeld opgeleverd op de brede schoollocaties in Goirle en Riel. Deze zijn beschreven in de 0-meting Brede School Ontwikkeling Goirle, en komen tevens terug in het Rekenkameronderzoek, beide uitgevoerd in 2011-2012. In het bestuurlijk model van de SBSG zijn drie sectoren samengebracht in een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de stichting. Het betreft de sectoren onderwijs, kinderopvang en welzijn. De huidige ontwikkelingen in de sectoren beïnvloeden de wijze waarop er gedacht wordt over de brede schoolontwikkeling. De gesprekken hierover vinden plaats in het bestuur van de SBSG, maar tevens binnen de eigen sector, overleg tussen de sectoren, en in de één-op-één overleggen tussen de gemeente Goirle en de verschillende sectoren. Bestuursleden van de SBSG hebben tevens te maken met 'dubbele petten'. Met een verantwoordelijkheid voor de SBSG, maar met tegelijkertijd ook vanuit de eigen sector een belang bij de ontwikkeling, werkwijze en verdeling van middelen vanuit de SBSG.

Het bestuur wil komen tot een voorstel voor een herziene werkwijze van de SBSG. Koerswijziging in de Brede Scholen Goirle moet leiden tot: *Een nieuw sturingsmodel; leiderschap, eigenaarschap en verantwoordelijkheid voor 'extra programmering' krachtig verbinden aan het dagelijkse proces van onderwijs, ontwikkeling stimulering van het jonge kind en vrije tijdbeleving van het kind in de naschoolse situatie. Een aanpak op maat van dat wat nodig is voor de kinderen per locatie (opvang/school/samenwerkende scholen/integraal kindcentrum). Dit dient te gebeuren op basis van de situatie op locatie en in de*

wijken. Wat is er op locatie nodig, wat is er nodig in de wijk? We streven naar duurzaamheid in de verbintenissen die gelegd zijn of nog gemaakt gaan worden.

In dit stuk wordt de voorgestelde nieuwe koers en werkwijze voor 2013-2014 beschreven.

1. Maatschappelijke ontwikkelingen

De brede schoolontwikkeling in Goirle, en daarbuiten, vindt momenteel plaats in een context van veranderende maatschappelijke ontwikkelingen binnen de sectoren welzijn, zorg, onderwijs en kinderopvang. De ervaringen van de brede schoolontwikkeling van de afgelopen vijf jaar, en deze veranderende maatschappelijke ontwikkeling, vragen om een nieuwe vorm van samenwerking tussen de sectoren.

Ontwikkelingen binnen de sectoren welzijn, zorg, onderwijs en kinderopvang zijn:

- *Kanteling in Welzijn:*
 - ✚ Uitgaan van de eigen kracht en inzet van burgers
 - ✚ Verantwoordelijkheid bij de burgers zelf
 - ✚ Van 'zorgen voor' naar 'participatie'
 - ✚ Preventie en zorg met kleine 'z' in de directe nabijheid van bewoners
- *Transitie jeugdzorg (realisatie januari 2015):*
 - ✚ Zorg en begeleiding 'nabij': lokale inbedding
 - ✚ Zorg en passend onderwijs
 - ✚ Samenwerking zorgpartners in Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)
- *Samenhang onderwijs en kinderopvang:*
 - ✚ Focus op doorgaande ontwikkelingslijnen (met eigen specialisme vanuit de sectoren voorschoolse voorzieningen en het onderwijs)
 - ✚ Focus op 'opbrengsten' ten aanzien van in ieder geval rekenen en taal
 - ✚ Vormgeven van gezamenlijke (dag)arrangementen
 - ✚ Behoefte aan een meer integraal aanbod en sturing op extra programma's in aanvulling op het primaire programma (aandacht voor talentherkenning en talentontwikkeling)

Bovenstaande leidt tot een organisatievraagstuk van het maatschappelijke veld rond kinderen. Het netwerkmodel van de huidige brede scholen in Goirle, en vervolgens een verkenning van een meer integraal model in de vorm van (integrale) kindcentra (IKC). Vanuit de samenhang tussen onderwijs en kinderopvang lijkt een doorontwikkeling naar een IKC een vervolgstap. Waarbij binnen de organisatie van de IKC een link gelegd wordt naar de sectoren zorg en welzijn. De link met welzijn ligt in het betrekken van de omgeving/wijk van de locatie bij de planvorming. Met betrekking tot de link met zorg, dient te worden gekeken naar de overlegstructuur die er al is rondom het kind in de leeftijd 0-12 jaar.

2. Regievraagstuk nieuwe koers

Centraal staat de vraag op welke wijze de nieuwe koers ingezet wordt. Op welke wijze worden de ontwikkelingen die hebben plaatsgevonden vanuit de Stichting Brede Scholen Goirle ingezet binnen de nieuwe werkwijze richting een meer integrale samenwerking tussen onderwijs en kinderopvang. Vanuit de huidige organisatie van de SBSG wordt gekeken welke partners op de locaties de regie willen nemen om te starten met een vorm van een meer integrale samenwerking tussen opvang en onderwijs ten behoeve van de 0-12 jarigen. De partners dienen onderling af te stemmen hoe deze samenwerking eruit moet zien, en stellen hiervoor een plan van aanpak voor de betreffende locatie op. Het eigenaarschap en de verantwoordelijkheid komt hiermee te liggen bij het schoolbestuur, de locatiedirecteuren, en de betreffende partners in kinderopvang, de locatiemanagers.

Vanuit een analyse van de individuele vraag van kinderen en de groepsvraag van kinderen worden heldere onderwijs- en ontwikkeldoelen geformuleerd, waarvoor zowel tijdens de reguliere opvang en onderwijstijd, alsmede de naschoolse tijd, een samenhangend programma wordt opgesteld. Onderwijs en kinderopvang krijgen hiermee zelf de regie op inhoud en budget om de programma's rechtstreeks te koppelen aan het primaire proces. Aan de besteding van middelen dienen heldere en duidelijke inhoudelijke criteria verbonden te worden, zodat gewaarborgd wordt dat de middelen besteed worden aan het beoogde doel, het vergroten van (brede) ontwikkelingskansen voor kinderen.

Link programma's met zorg en welzijn In de programma's dient een link te worden gelegd met de sectoren zorg en welzijn. De organisatie en invulling van bestaande activiteiten dienen te worden meegenomen in het programma. Hierin moet worden gestreefd naar een zo praktisch mogelijke samenwerking. **Zorg** De link met de zorgsector dient verder vormgegeven te worden vanuit de samenwerking met de partners in het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). In de huidige brede scholen, zijn deze contacten met name gelegd in de verbinding met de ouderkamers, en de ouder-kind speelgroep.

Welzijn Vanuit het welzijnswerk, ligt er een link met activiteiten vanuit Stichting Jong voor kinderen (0-12 jaar) en jongeren (doelgroep vanaf 12 jaar en ouder). Activiteiten voor de Brede School zijn uitgebreid door inzet van de combinatiefunctie Sport (CF Sport) vanuit Stichting Jong. Dit vraagt om meer samenhang van zorg en welzijn, met onderwijs en opvang. Dit is een deels 'onbekend terrein' voor schooldirecteuren en managers binnen de kinderopvang enerzijds en welzijn anderzijds. De huidige samenwerking in de brede school kan een meerwaarde bieden, om te komen tot de 'juiste vraag, bij een passend aanbod'. En door het huidige aanbod dichterbij de partners in onderwijs en opvang te brengen en samenhang met de wijk te realiseren.

Rol van de gemeente Goirle De nieuwe werkwijze vraagt ook om een nieuwe verdeling van taken en verantwoordelijkheden. De Lokaal Educatieve Agenda (LEA) kan in de nabije toekomst dienen als overleg voor de kinderopvang en het primair onderwijs in Goirle. In de wet OKE worden gemeenten, schoolbesturen, kinderopvanginstellingen en peuterspeelzalen verplicht om minimaal één keer per jaar gezamenlijk bestuurlijk overleg te voeren. In Goirle vindt het overleg tussen de voorschoolse voorzieningen en het basisonderwijs plaats in het Onderwijsplatform.

3. Brede Schoollocaties in Goirle

In de gemeente Goirle zijn twee brede schoolgebouwen en twee brede schoolgebouwen in de ontwikkelingsfase. De twee bestaande gebouwen betreffen De Frankische Driehoek en Boschkens Oost. In Riel wordt gewerkt aan de bouw van een nieuwe school, waarin ook partners in de kinderopvang gehuisvest worden. Tevens wordt momenteel gekeken hoe de huisvesting van BS De Kameleon, en partners in de voorschoolse en buitenschoolse voorzieningen van Kinderopvang Humanitas verder ontwikkeld kan worden tot een brede schoolvoorziening.

Gezamenlijke gebouwen De vraagstukken rondom de organisatie van het maatschappelijke veld rond kinderen, zijn tevens van invloed op de wijze waarop gebouwen worden ontworpen en ingericht. De samenleving is aan verschillende veranderingen onderhevig, de vergrijzing, bevolkingsgroei, en ook bevolkingskrimp. De functie van een school- of kinderopvanggebouw is hiermee niet meer voor decennia gegarandeerd. Hiermee dient rekening gehouden te worden in de keuzes bij de bouw van nieuwe voorzieningen. Er dient rekening gehouden te worden met mogelijke functieveranderingen van het gebouw (opgenomen in programma van eisen, en ontwerp van architect toetsen aan houdbaarheid in de toekomst). Het houdt in dat gebouwen zodanig ontworpen dienen te worden dat zij flexibel zijn in het gebruik en de mogelijke (verandering) van functies. Partners maken gezamenlijk gebruik van de ruimtes, en er is uitwisseling mogelijk. Bijvoorbeeld, het ontwerp van een ruimte als peuteropvang en als ruimte voor de buitenschoolse opvang. En een ruimte van een kinderdagverblijf dat in de toekomst ook ingezet kan worden als peuteropvang.

In de ontwikkeling richting een verdergaande samenwerking tussen de voorschoolse voorzieningen (kinderdagverblijf en peuteropvang), naschoolse en tussenschoolse voorzieningen, en het basisonderwijs, heeft een gezamenlijk gebouw een inhoudelijke en organisatorische meerwaarde. Daarnaast biedt één locatie waarbij de kindinstellingen gezamenlijk zijn gehuisvest, duidelijkheid en herkenbaarheid voor ouders en verzorgers. De meerwaarde zit in een reeds bestaande samenwerkingsrelatie waarin toegewerkt wordt naar een verdieping van deze samenwerking. Dit kan zijn het toewerken naar bijvoorbeeld één team, het gebruik van gezamenlijke ruimtes, en het opzetten van één 'loket' voor de kindvoorziening (0-12 jaar). Plannen worden in gezamenlijkheid opgesteld en ingevuld.

Voor de huidige vier aangemerkte brede schoollocaties, BS Boschkens Oost, BS Riel, BS De Frankische Driehoek, BS 't Schrijverke/De Grootte Akkers geldt dat in kaart gebracht moet worden wat de gewenste organisatievorm is: IKC, Kindercampus, brede school in 'breed netwerk', brede school in 'kleine entiteiten'. Per brede schoolorganisatie dient gezocht te worden naar een passende organisatievorm. Er wordt gekeken of de huidige organisatievorm, werkgroepen en overlegvormen opnieuw ingericht moeten worden. De verantwoordelijkheid en afstemming hiervoor ligt bij de partners op locatie. Het begrip 'samenwerking' dient per brede schoollocatie SMART te worden gemaakt. Voor de basisscholen De Kleine Akkers, De Regenboog, De Kameleon, en de voorschoolse voorzieningen peuteropvang De Marmot en kinderdagverblijf Dikkie Dik, en de buitenschoolse opvanglocaties Villa Bombarie en Villa Opstelten wordt tevens in beeld gebracht welke samenwerkingvorm past, en op wat hiervoor de gewenste organisatievorm is.

Een nieuwe werkwijze in de SBSG heeft gevolgen voor de organisatie en uitvoering van de huidige activiteiten (naschoolse activiteiten aanbod/organisatie ouderbetrokkenheid/inzet combinatiefuncties Sport en Cultuur). Deze kunnen doorontwikkeld worden binnen de verkozen organisatievorm per locatie, en kunnen opgenomen worden in de programma's en integrale plannen. Deze locatieplannen dienen voor langere termijn te worden vastgesteld, zodat duurzaam kan worden toegewerkt naar de beschreven doelen en resultaten.

4. Nieuwe werkwijze

Op basis van een analyse van de betreffende locatie, uitgevoerd door de betrokken locatieleider, wordt een plan opgesteld. Het betreft een integraal plan dat aansluit op de (voor)schoolplannen. In deze planvorming wordt de wijk meegenomen. De input hiervoor ligt in de link gelegd met de zorg- en welzijnspartners. Hieronder staat de samenwerking schematisch weergegeven.

Schema 4.1 Integrale planvorming ten behoeve van kinderen 0-13 jaar

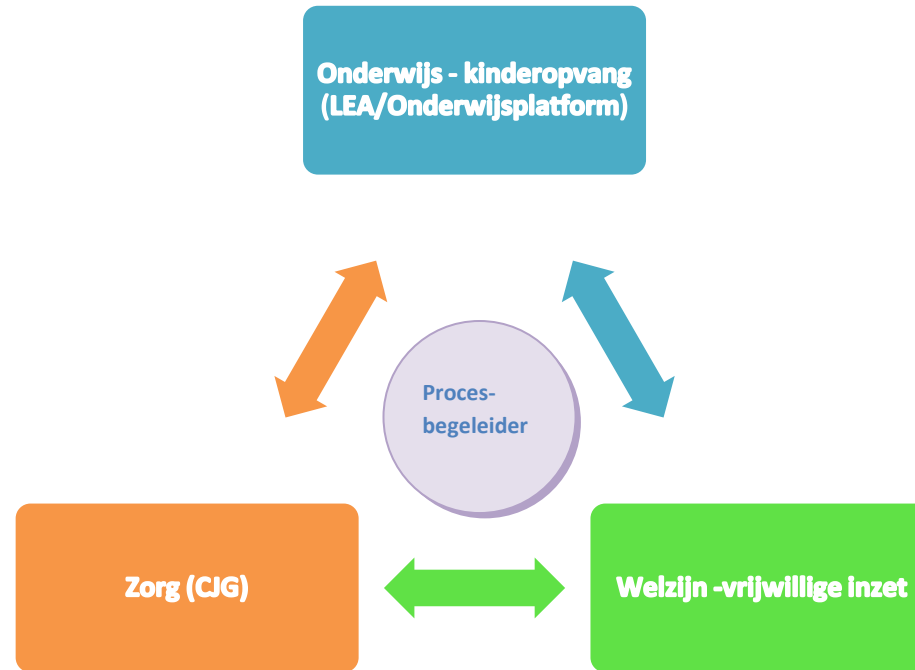

De plannen worden per locatie opgesteld. Dit kunnen de huidige brede schoollocaties zijn, maar het betreft tevens de locaties die nog niet zijn aangewezen als zijnde een brede schoollocatie.

De plannen worden opgesteld door de betreffende locatiecoördinator in opdracht van de partners in onderwijs en kinderopvang (kern). Met hierin opgenomen de link naar zorg en welzijn (schil).

Uiterlijk 1 oktober 2013 dienen de plannen van aanpak ten behoeve van 2014 te zijn ingediend bij de Stichting Brede Scholen Goirle.

Schema 4.2 Organisatie Maatschappelijk veld rondom kinderen in Goirle

Opdracht vanuit Onderwijs-Kinderopvang (LEA/Onderwijsplatform)

- ✚ Onderwijsplatform Goirle/LEA (gemeente-bestuurlijk overleg): afspraken rondom onderwijs- en ontwikkelingsdoelen; werkt toe naar een samenhangend programma, gekoppeld aan het primaire proces van onderwijs en kinderopvang (alle voorschoolse voorzieningen).
- ✚ Vormt kader van waaruit per locatie/samenwerkingsverband in de wijken een werkplan opgesteld wordt. Locatie coördinator stelt een plan van aanpak op, activiteiten gekoppeld aan primaire proces (kern-, en schilactiviteiten)
- ✚ Uitgangspunt is zoveel mogelijk aan te sluiten bij de bestaande overlegvormen rondom het opgroeiende kind 0-12 jaar, en vanuit hier kijken naar hoe deze versterkt, verbeterd kunnen worden.

5. Periode en planning nieuwe werkwijze

Maart – mei 2013	Uitwerking opzet nieuwe werkwijze BSG
Juni 2013	Plan van aanpak 2013-2014 gereed (inclusief besluitvorming samenstelling en werkwijze bestuur BSG)
Juli- augustus 2013	Overleg inzet plan van aanpak SBSG 2013-2014 en gemeente Goirle
September 2013	Vervolgbijeenkomst bestuur SBSG <i>'herziening werkwijze SBSG richting ontwikkeling integraal kindcentrum'</i>
1 oktober 2013	Plannen ingediend per locatie bij SBSG
Januari 2014	Uitvoering locatieplannen en herziene werkwijze BSG